

اظهار نظر کارشناسی درباره:

« طرح استفساریه بند (ط) تبصره (۹) قانون بودجه سال ۱۳۹۳ »

مقدمه

در بند «ط» تبصره «۹» قانون بودجه سال ۱۳۹۳^۱ مقرر شده است که علاوه بر افزایش نرخ مالیات بر ارزش افزوده در سال ۱۳۹۳ مطابق مفاد قانون برنامه پنجم توسعه، یک درصد نیز به نرخ قانون یاد شده در این سال اضافه شود. در ادامه این حکم تصریح شده است که کلیه منابع حاصل از این امر از طریق ردیف درآمدی **برای پوشش کامل درمان افراد ساکن در روستاها و شهرهای بیست هزار نفر جمعیت و پایین تر و جامعه عشایری** (در چارچوب نظام ارجاع)، هزینه شود و پس از تحقق هدف فوق **(پوشش کامل درمان افراد ساکن در روستاها و شهرهای بیست هزار نفر جمعیت و پایین تر و جامعه عشایری)**، یعنی **باقیمانده منابع**، صرف تأمین تجهیزات بیمارستانی با اولویت بیمارستان‌های مناطق توسعه نیافته، مصارف هیئت امنای ارزی و ارتقای سطح بیمه بیماران صعب‌العلاج و افراد تحت پوشش نهادهای حمایتی خارج از روستاها و شهرهای بالای بیست هزار نفر جمعیت شود. طرح استفساریه ارائه شده به دنبال ایجاد مصارف جدید و خارج از اهداف تعیین شده در قانون یعنی تکمیل بیمارستان‌های در حال ساخت توسط وزارتین بهداشت و راه و شهرسازی برای منابع حاصل از افزایش نرخ مالیات بر ارزش افزوده است.

مشخصات طرح

دوره نهم - سال دوم

شماره ثبت:

۵۵۰

شماره چاپ:

۱۳۴۳

تاریخ چاپ:

۱۳۹۲/۱۰/۷

ارزیابی کارشناسی

همان‌طور که از نص صریح حکم بند «ط» تبصره «۹» قابل استیفاء است، **قانونگذار در مرحله اول سعی داشته تا ۱۰۰ درصد منابع حاصل از اجرای این حکم برای پوشش کامل درمان افراد ساکن در روستاها و شهرهای بیست هزار نفر جمعیت و پایین تر و جامعه عشایری اختصاص یابد و در مرحله بعد صراحتاً بیان کرده است که پس از تحقق این هدف**، باقیمانده منابع به ترتیب اولویت در امور دیگری مانند تأمین تجهیزات بیمارستانی با اولویت بیمارستان‌های مناطق توسعه نیافته، مصارف هیئت امنای ارزی و ارتقای سطح بیمه بیماران صعب‌العلاج و افراد تحت پوشش نهادهای حمایتی خارج از روستاها و شهرهای بیست هزار نفر جمعیت صرف شود.

معاونت پژوهش‌های اجتماعی - فرهنگی
دفاتر: مطالعات اجتماعی
مطالعات بخش عمومی
مطالعات حقوقی

این در حالی است که طرح ارائه شده درصدد است تا منابع بند «ط» را به مصارفی بیش از آنچه که در **خود بند تصریح شده است** (تکمیل کلیه بیمارستان‌های در حال ساخت توسط وزارت بهداشت و درمان و وزارت راه و شهرسازی) تسری دهد.

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۱۰۱۴۲۱۳

تاریخ انتشار:

۱۳۹۴/۱/۲۳

۱. متن بند «ط» تبصره «۹»

از ابتدای سال ۱۳۹۳ علاوه بر افزایش قانونی نرخ مالیات بر ارزش افزوده، یک واحد درصد به عنوان مالیات سلامت به نرخ مالیات بر ارزش افزوده سهم دولت اضافه و همزمان با دریافت مستقیماً به ردیف درآمدی ۱۱۰۵۱۲ واریز می‌شود. صد درصد (۱۰۰٪) منابع دریافتی از طریق ردیف ۱۲۲-۵۳۰۰۰۰ به پوشش کامل درمان افراد ساکن در روستاها و شهرهای دارای بیست هزار نفر جمعیت و پایین تر و جامعه عشایری (در چارچوب نظام ارجاع)، اقدام و پس از تحقق هدف فوق نسبت به تأمین تجهیزات بیمارستانی با اولویت بیمارستان‌های مناطق توسعه نیافته، مصارف هیئت امنای ارزی و ارتقای سطح بیمه بیماران صعب‌العلاج و افراد تحت پوشش نهادهای حمایتی خارج از روستاها و شهرهای بالای بیست هزار نفر جمعیت اقدام نماید.

لازم است در خصوص این طرح به موارد زیر توجه داشت:

- از بررسی محتوای مفاد بند «ط» و ماده واحده طرح استفساریه، این نتیجه به دست می‌آید که هدف طراحان نوعی اصلاح در بند «ط» تبصره «۹» است. زیرا در این بند به صراحت محل هزینه‌کرد بخشی از منابع حاصل صرفاً برای تأمین تجهیزات بیمارستانی با اولویت بیمارستان‌های مناطق توسعه‌نیافته بوده تعیین شده و لذا نمی‌توان تکمیل کلیه بیمارستان‌های در دست ساخت توسط وزارتین بهداشت و درمان و راه و شهرسازی را با استفساریه پوشش داد و لازم است برای تحقق این هدف طرحی برای اصلاح بند «ط» تبصره «۹» ارائه شود.

- در صورتی که وزارت بهداشت به تکلیف قانونی مصرح در این بند به‌طور کامل عمل می‌کرد قاعدتاً نباید اعتبار مازادی باقیمانده باشد که لازم شود برای هزینه‌کرد آن برنامه‌ریزی جدید کرد. ضروری است وزارت بهداشت گزارشی از کل منابع حاصل از این بند و توازن آن با هزینه‌های تبیین شده در قانون ارائه کند تا سیاستگذاران تصمیم صحیحی اتخاذ نمایند.

- ایجاد زمینه‌های هزینه‌کرد جدید مانند تکمیل کلیه بیمارستان‌های در حال ساخت که در طرح استفساریه آمده است برای منابع محدود، آفتی است که در چند سال گذشته نظام برنامه‌ریزی و سیاستگذاری کشور دچار آن شده است. این رویه باعث شده است که در اغلب بخش‌ها به دلیل کم‌سو کردن تمرکز منابع، اهداف طراحی شده به‌طور کامل محقق نشود و منابع انسجام خود را برای تحقق اهداف از دست بدهند چراکه انجام کامل یک مأموریت که در این تبصره پوشش کامل درمان افراد ساکن در روستاها و شهرهای بیست هزار نفر جمعیت و پایین‌تر و جامعه‌عشایری است، بهتر از تعریف مأموریت‌های مختلف و عدم سرانجام آنهاست.

جمع‌بندی و اظهار نظر کارشناسی

با توجه به موارد بیان شده در بخش قبل و همچنین اهمیت رعایت اولویت در هزینه‌کرد منابع موضوع طرح در اولویت‌های تعیین شده، ضمن اینکه تصویب طرح استفساریه ارائه شده مغایر با اصول برنامه‌ریزی و سیاستگذاری مبنای اصل تخصیص بهینه و توازن منابع با مخارج است. به لحاظ حقوقی نیز نمی‌توان اهداف طراحان طرح (اختصاص بخشی از منابع حاصل از افزایش یک درصد در نرخ مالیات بر ارزش‌افزوده برای تکمیل کلیه بیمارستان‌های در دست ساخت توسط وزارتین بهداشت و درمان و راه و شهرسازی) را با طرح استفساریه مرتفع ساخت زیرا این طرح استفساریه‌ای را مترتب نکرده بلکه عملاً رویکرد اصلاح مفاد بند «ط» تبصره «۹» را مدنظر قرار داده که برای این امر لازم است طرح اصلاحی ارائه شود و نه طرح استفساریه. لذا رد طرح توصیه می‌شود.

